

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

OBISKOVANJE GLASBENE ŠOLE

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Mihelin Neža, 6. r

Murko Ina, 6. r

Stepišnik Leyla, 6. r

Mentorica:

Patricija Jakop, dipl. gl. ped.

Celje, marec 2022

Celje, marec 2022
OSNOVNA ŠOLA HUDINJA

OBISKOVANJE GLASBENE ŠOLE

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Mihelin Neža, 6. r

Murko Ina, 6. r

Stepišnik Leyla, 6. r

Mentorica:

Patricija Jakop, dipl. gl. ped.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2022

KAZALO

POVZETEK.....	5
1 UVOD	6
1.1 NAMEN.....	6
1.2 HIPOTEZE	6
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 VEJE IZOBRAŽEVANJA	7
2.2 GLASBENA ŠOLA CELJE	7
2.2.1 HARMONIKA	8
2.2.2 KLAVIR.....	8
2.2.3 KITARA.....	9
2.2.4 VIOLINA	9
3 EKSPERIMENTALNI DEL	10
3.1 POTEK IN METODE DE LA	10
3.2 PRIKAZ IN ANALIZA ANKETE.....	11
3.2.1 Število, spol in starost anketirancev	11
3.2.2 Ali obiskuješ glasbeno šolo?	12
3.2.3 Kateri inštrument igraš?	13
3.2.4 Zakaj obiskuješ glasbeno šolo?	15
3.2.5 Ali sodeluješ v glasbeni šoli tudi v kakšni inštrumentalni skupini?	16
3.2.6 Kaj ti je pri igranju inštrumenta oziroma pri obiskovanju glasbene šole najbolj všeč?	16
4 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK	17
5 LITERATURA IN VIRI.....	18
6 PRILOGA	19

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število, spol in starost anketirancev	11
Graf 2: Obiskovanje glasbene šole zdaj/nekoč	12
Graf 3: Izbira instrumenta - dečki	13
Graf 4: Izbira instrumenta - deklice	14
Graf 5: Razlogi za obiskovanje glasbene šole.....	15
Graf 6: Obiskovanje instrumentalne skupine/orkestra	16

POVZETEK

Z raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, koliko učencev naše šole obiskuje glasbeno šolo in kateri inštrument igrajo. Pri rezultatih smo upoštevali tudi tiste, ki so včasih obiskovali glasbeno šolo in je sedaj ne več. K analizi rezultatov smo dodali tudi tiste, ki hodijo v glasbeno šolo za solo petje. Učence smo vprašali tudi o tem, kdo jih je navdušil za obiskovanje glasbene šole in kaj jim je pri obiskovanju glasbene šole oziroma pri igranju inštrumenta najbolj všeč. Vprašali smo jih tudi ali v sklopu glasbene šole obiskujejo še kakšno drugo inštrumentalno zasedbo oziroma ali sodelujejo v orkestru.

Za zbiranje podatkov smo uporabili anketni vprašalnik. Anketirali smo vse učence naše šole, od prvega do devetega razreda. Vseh anketirancev je bilo 418. Od tega je bilo 10 nepopolnih oziroma napačno izpolnjenih anket, zato jih pri analizi rezultatov nismo upoštevali.

Ugotovili smo, da prvošolčki obiskujejo glasbeno pripravnico, kjer se pripravljajo na igranje inštrumenta, ki si ga bodo izbrali. Število učencev, ki obiskujejo ali so obiskovali glasbeno šolo je manjše kot smo predvidevali. Največ učencev, ki obiskujejo glasbeno šolo ali so jo obiskovali je v tretji triadi, torej od sedmega do devetega razreda.

1 UVOD

V Sloveniji imamo izobraževanje razdeljeno na vrtčevsko, osnovnošolsko, srednješolsko in visoko/višje šolsko ter izobraževanje za tretje življenjsko obdobje. Ob vsem tem se lahko tako otroci kot odrasli izobražujejo na različnih področjih.

Nas je zanimalo predvsem področje glasbenega izobraževanja, saj imamo na šoli veliko glasbenikov. Zanimivo nam je bilo prebirati razloge, zakaj se je nekdo odločil za obiskovanje glasbene šole. Velika večina se je za glasbeno izobraževanje odločila zaradi lastne želje in ne, ker bi jim to svetoval kdo drug.

Glasba nas vseskozi spremlja na celotni poti skozi življenje in ima na nas velik vpliv, česar se morda ne zavedamo vedno. Če smo veseli, raje poslušamo živahne, poskočne in zabavne pesmi. Ko smo žalostni, po navadi poslušamo otožne in nežnejše melodije. Glasba nas spremlja od rojstva do smrti in vse vmes.

1.1 NAMEN

Namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti, koliko učencev naše šole obiskuje glasbeno šolo oziroma jo je včasih obiskovalo ter kateri inštrument igrajo oziroma so ga igrali. Prav tako smo anketirane vprašali, kdo jih je navdušil za obiskovanje glasbene šole in kaj jim je pri igranju oziroma obiskovanju glasbene šole najbolj všeč. Ker imajo glasbene šole orkestre in druge inštrumentalne zasedbe, nas je zanimalo ali anketirani obiskujejo tudi kaj od tega.

1.2 HIPOTEZE

Pred začetkom raziskovalnega dela smo si postavili naslednje hipoteze:

- ena tretjina anketiranih obiskuje/je obiskovalo glasbeno šolo,
- največ anketiranih igra/so igrali kitaro,
- za glasbeno šolo so učence navdušili starši,
- učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo, sodelujejo tudi pri igranju v orkestru.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 VEJE IZOBRAŽEVANJA

Izobraževanje v Republiki Sloveniji je organizirano po sledečem sistemu:

- predšolsko izobraževanje,
- osnovnošolsko izobraževanje,
- srednješolsko izobraževanje,
- višješolsko in visokošolsko,
- izobraževanje odraslih,
- izobraževanje na domu,
- izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter
- glasbeno in baletno izobraževanje.

Pri izdelavi raziskovalne naloge smo se osredotočili na glasbeno izobraževanje učencev. Glasbene in baletne šole ponujajo programe, pri katerih lahko predvsem predšolski in osnovnošolski otroci razvijajo in izpopolnjujejo svoje glasbene in plesne sposobnosti. Lahko pa se v glasbeno šolo vpišejo tudi dijaki, študentje ali odrasli. Programi trajajo različno dolgo, od enega do osmih let. Od starosti in sposobnosti učenca je odvisno, koliko let bo obiskoval določen program.

2.2 GLASBENA ŠOLA CELJE

Ker naši učenci obiskujejo Glasbeno šolo Celje, bomo na kratko predstavili njeno delovanje. Na Glasbeni šoli Celje poučujejo klasične in ljudske inštrumente. Program je javen. V glasbeno šolo se lahko vpišejo že 5 let stari otroci, ki lahko obiskujejo program predšolske glasbene vzgoje in nato nadaljujejo izobraževanje v glasbeni pripravnici. Poleg učenja igranja inštrumentov ponujajo tudi petje, ob vsem tem pa se učenci dodatno udeležijo tudi pouka glasbene teorije ter komorne in orkestrske igre.

Pouk poteka v matičnih prostorih glasbene šole, poučujejo pa tudi v drugih osnovnih šolah v okolici. Sodelujejo pa tudi s I. gimnazijo v Celju.

Glasbena šola Celje ima sedem orkestrov, različne komorne sestave, tolkalno skupino, komorno pevsko skupino, orkester harf in otroški pevski zbor. Učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo, svoje znanje predstavijo na javnih, razrednih in izven šolskih nastopih. Mnogi se udeležujejo tudi tekmovanj tako na državni kot mednarodni ravni.

Prav tako organizirajo razne mojstrske tečaje. Z vsem tem stremijo k širjenju glasbe med ljudmi, navdihujejo učence za ljubezen do glasbe, jim privzgajajo zdrave delovne navade ter jih oblikujejo v boljše in ustvarjalne osebnosti.

V nadaljevanju bomo predstavili inštrumente, ki jih v večji meri igrajo učenci naše šole.

2.2.1 HARMONIKA

Harmonika je glasbilo, ki za proizvodnjo zvoka potrebuje zrak. Na harmoniko igramo po gumbih ali tipkah ter ob tem raztezamo ali stiskamo meh. Poznamo več vrst harmonik. Pri nas je najbolj razširjena diatonična harmonika, ki ji po domače rečemo tudi »frajtonarca«. Poznamo pa še klavirsko harmoniko, ki ima tipke podobne klavirski klaviaturi ter kromatično harmoniko, pri katerih igramo po črnih in belih gumbnih tipkah.

Slika 1: Diatonična harmonika

Slika 2: Klavirska harmonika

Slika 3: Kromatična harmonika

2.2.2 KLAVIR

Klavir je glasbilo s tipkami. Razvil se je iz predhodnikov, ki so bili monokord, polikord, klavikord in čembalo. Poznamo več vrst klavirjev – koncertni (velik) in salonski (pomanjšana različica koncertnega klavirja) imata strune nameščene horizontalno oziroma vodoravno, pokončni klavir, ki mu rečemo tudi pianino pa ima strune obrnjene vertikalno oziroma navpično. Poznamo pa tudi električne klavirje (klavinove) in prenosne električne klavirje (stage piano).

Slika 4: Koncertni klavir

Slika 5: Salonski klavir

Slika 6: Pianino

2.2.3 KITARA

Kitara je strunsko glasbilo, ki ima običajno šest strun. Kitara oziroma njej podobno glasbilo je bilo prvič omenjeno daleč nazaj v zgodovini, pri starem ljudstvu Egipčanov. Akustična kitara je v osnovi sestavljena iz glave na kateri so vijaki, s katerimi uglašujemo strune. Strune so napete preko vratu in vse do kobilice, ki se nahaja na trupu kitare. Na trupu je resonančna odprtina, ki ojača zvok. Električna kitara je zgrajena podobno, le da nima resonančne odprtine, saj zvok oddajajo magneti, ki so pritrjeni na trup.

Na kitaro igramo s prsti na različne načine. Lahko ubiramo strune ali igramo akorde. Mnogi kitaro igrajo s pomočjo trzalice, ki je majhen, trikoten pripomoček običajno iz umetnega materiala.

Poleg akustične in električne kitare, ki imata 6 strun, poznamo tudi druge različice. Bas kitara ima povečini 4 strune, poznamo pa tudi take s petimi ali šestimi strunami. Poznamo tudi 12-strunsko kitaro.

Slika 7: Akustična kitara

Slika 8: Bas kitara

2.2.4 VIOLINA

Violina je inštrument, ki spada med godala. Je najmanjša med štirimi godali. Vsa godala imajo štiri strune, ki so napete čez vrat, ki nima prečk. Predhodnica violine je *viola da braccio*. Violini so včasih rekli tudi gosli. Glasbenik, ki je igral nanjo, je bil goslač. Danes mu rečemo kar violinist. Na vrhunski ravni igranja glasbeniku rečemo virtuoz. Eden izmed najboljših je bil zagotovo Niccolo Paganini, ki je veliko prispeval k sami tehniki igranja na violino.

Violino lahko vidimo v različnih glasbenih sestavih, najpomembnejši vlogo ima zagotovo v simfoničnem orkestru. Violine so razdeljene na prve in druge violine. Prve imajo običajno pomembnejšo vlogo. V zadnjih letih se je pojavila tudi električna violina.

Slika 9: Klasična violina

Slika 10: Električna violina

3 EKSPERIMENTALNI DEL

3.1 POTEK IN METODE DE LA

Raziskovalno nalogo smo začeli s prebiranjem literature in raznih virov. Sledila je izdelava ankete, s katero smo anketirance povprašali:

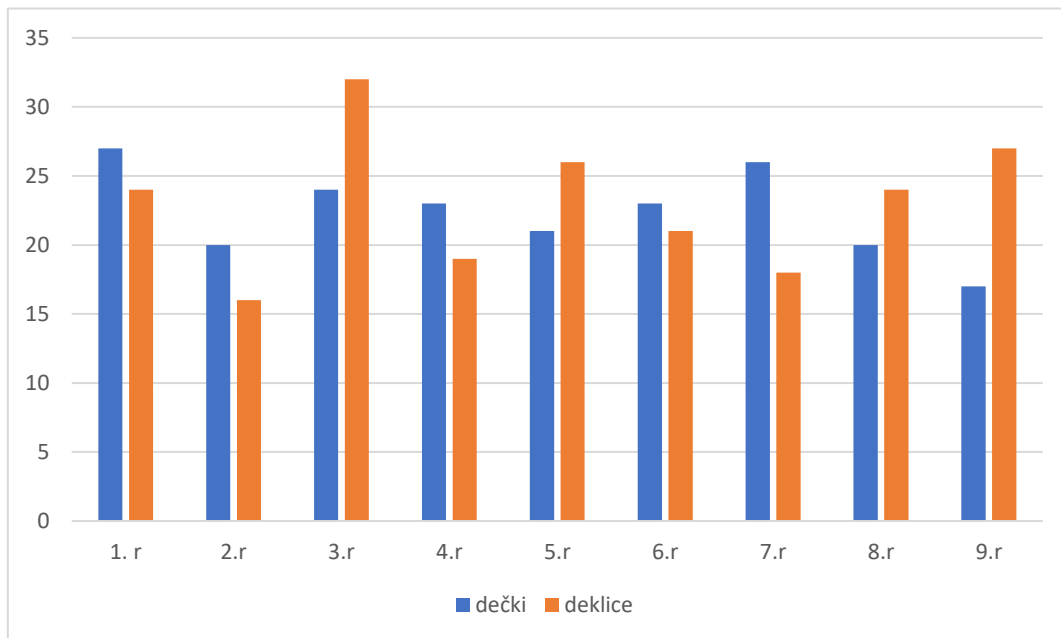
- po spolu in razredu, ki ga obiskuje,
- ali obiskuje glasbeno šolo,
- kaj igrajo/so igrali v glasbeni šoli in koliko let,
- kakšen je razlog za obiskovanje glasbene šole,
- ali v glasbeni šoli sodelujejo pri orkestru in
- kaj jim je pri igranju instrumenta oziroma pri obiskovanju glasbene šole najbolj všeč.

Anketirali smo vse učence naše šole od 1. do 9. razreda. Anketirancev je bilo 418, od tega je bilo 10 anket nepopolnih oziroma napačno izpolnjenih, zato jih pri analizi nismo upoštevali. V času anketiranja je bilo veliko učencev odsotnih zaradi zdravstvenih razlogov oziroma epidemije Covid-19.

Pridobljene podatke smo obdelali in prikazali s pomočjo grafov ter zapisali ugotovitve.

3.2 PRIKAZ IN ANALIZA ANKETE

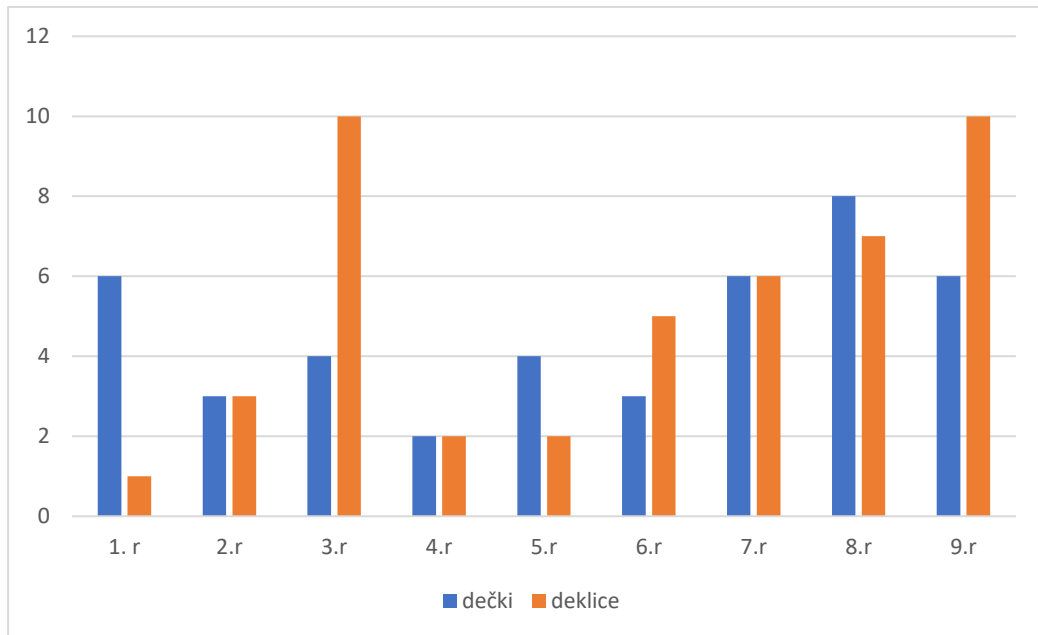
3.2.1 Število, spol in starost anketirancev

Graf 1: Število, spol in starost anketirancev

Anketirali smo vse učence naše šole od prvega do devetega razreda. Vseh anket skupaj je bilo 418, od tega je bilo 10 nepravilno izpolnjenih in jih v rezultate nismo zajeli. Veliko učencev ni bilo anketiranih, saj so manjkali zaradi bolezni. V grafikonu je prikazano število anketiranih učencev glede na razred in spol. Anketirali smo 201 dečka in 207 deklic.

3.2.2 Ali obiskuješ glasbeno šolo?

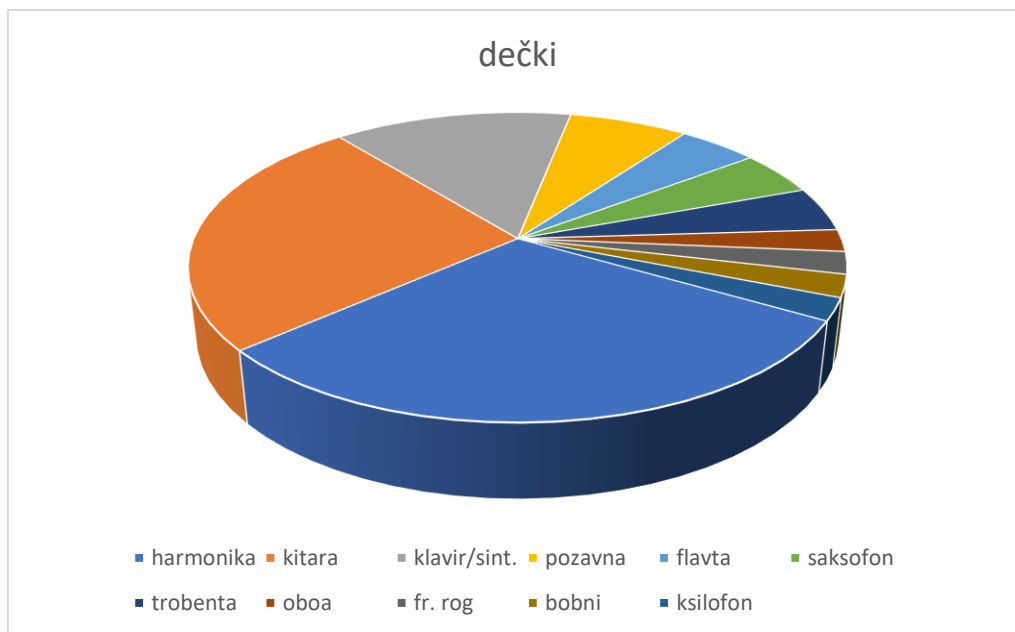

Graf 2: Obiskovanje glasbene šole zdaj/nekoč

Pod vprašanjem številka 3 smo anketirance vprašali ali so kdaj obiskovali glasbeno šolo ali če jo obiskujejo zdaj. Pritrdilno je odgovorilo 42 dečkov in 46 deklic (skupaj je to 21,5 % vseh učencev naše šole). Od tega jo je 11 dečkov in 15 deklic včasih obiskovalo in je sedaj ne več. Ostali anketiranci jo še sedaj obiskujejo.

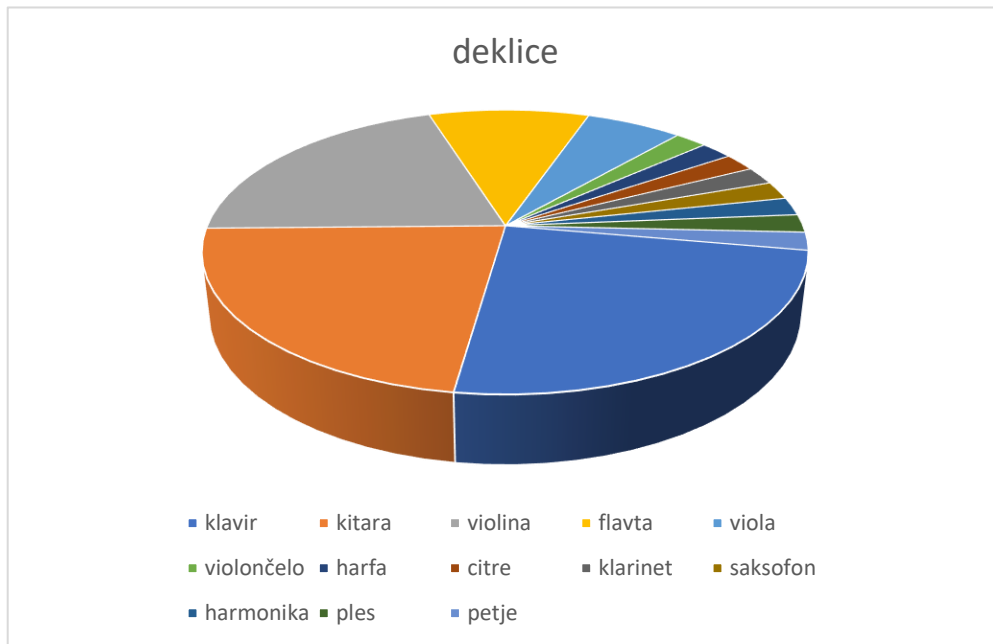
3.2.3 Kateri inštrument igraš?

Pri tem vprašanju in vseh naslednjih v rezultate nismo zajeli prvošolčkov, ker obiskujejo glasbeno pripravnico in zaenkrat še ne igrajo nobenega inštrumenta.

Graf 3: Izbira inštrumenta - dečki

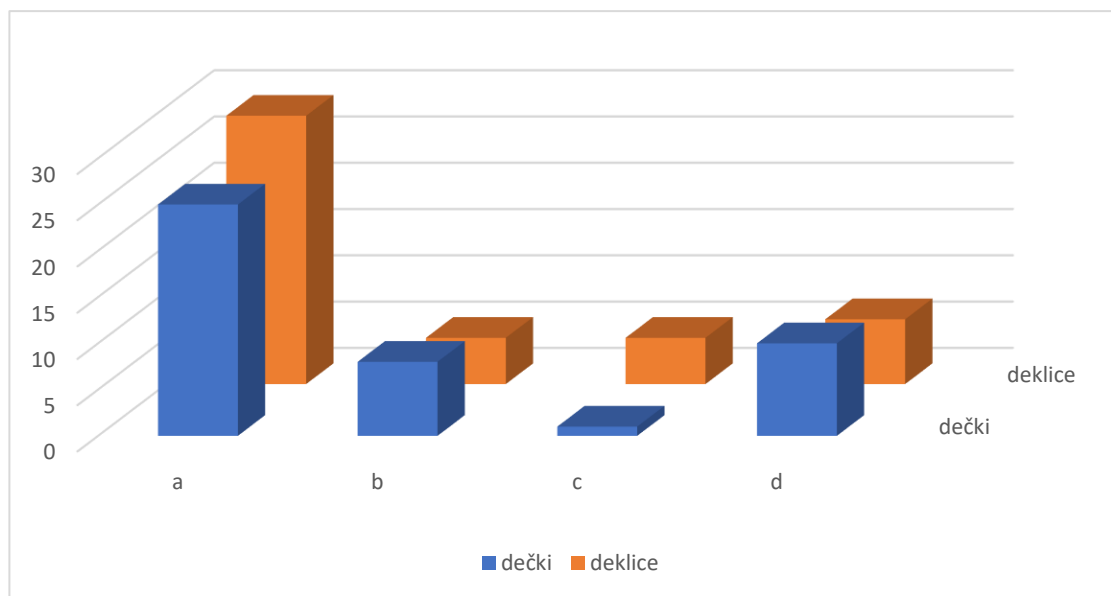
Ugotovili smo, da je kar 13 dečkov odgovorilo, da igrajo ali so igrali harmoniko. Po pogostosti nato sledi kitara, ki jo igra 11 dečkov ter klavir oziroma sintisajzer, ki ga igra 6 dečkov. Nato sledijo 3 dečki, ki igrajo pozavno, dva igrata flavto in po dva igrata tudi saksofon in trobento. Po eden deček igra bobne, ksilofon, francoski rog in oboo. Nekateri so navedli, da se učijo ali so se učili igrati na več kot eden inštrument.

Graf 4: Izbira inštrumenta - deklice

Pri deklicah je bila izbira inštrumentov drugačna kot pri dečkih. Kar 12 deklic je odgovorilo, da igra ali je igralo klavir oziroma sintisajzer, sledi kitara, ki jo igra 11 deklic in violina, ki jo igra 10 deklic. 5 deklic igra flavto in 3 deklice igrajo violo. Po ena deklica igra violončelo, harfo, klarinet, saksofon, citre in harmoniko. Ena deklica obiskuje plesno šolo, prav tako se ena deklica uči petja.

3.2.4 Zakaj obiskuješ glasbeno šolo?

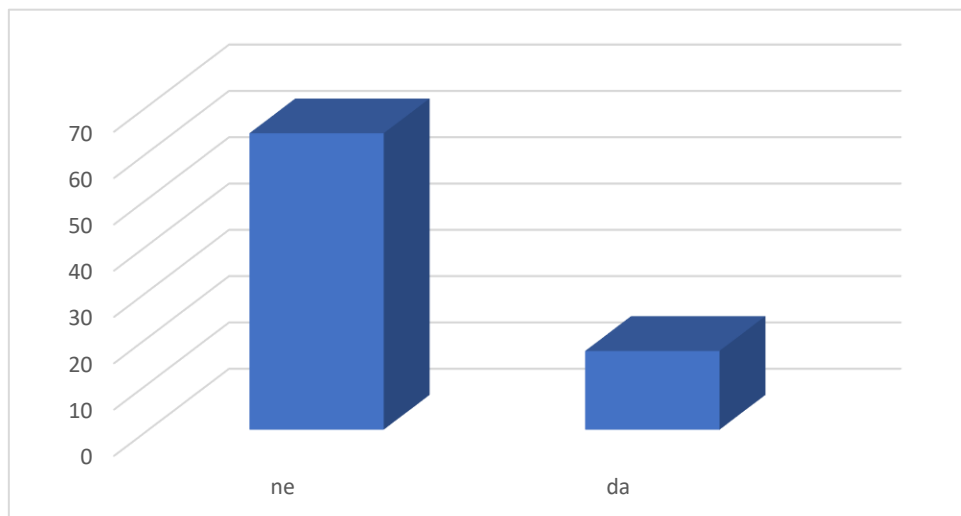
Graf 5: Razlogi za obiskovanje glasbene šole

Med razlogi za obiskovanje glasbene šole je velika večina anketirancev odgovorila, da jo obiskujejo zato, ker jim je všeč, da se kaj novega naučijo. Tako je odgovorilo 54 anketirancev, kar je skoraj 33% anketirancev, ki so kdaj obiskovali glasbeno šolo ali jo še obiskujejo. 13 anketiranih je odgovorilo, da glasbeno šolo obiskujejo na željo staršev, 6 pa jo obiskuje zato, ker jo obiskuje tudi prijatelj ali kakšen bližnji sorodnik. 17 anketirancev je izbralo zadnji odgovor »drugo«. Razlogi, ki so jih navedli, so:

- ker me glasba osrečuje,
- imam rad/a glasbo
- me glasba navdihuje,
- všeč mi je glasbilo, ki ga igram.

V manjšini so bili odgovori, da anketirani igrajo glasbilo za dobro voljo, ker želijo biti slavni in da bi bili všeč dekletom.

3.2.5 Ali sodeluješ v glasbeni šoli tudi v kakšni instrumentalni skupini?

Graf 6: Obiskovanje instrumentalne skupine/orkestra

Na vprašanje, ali obiskujejo tudi kakšno instrumentalno skupino v sklopu glasbene šole, je kar 73% anketirancev odgovorilo, da je ne obiskujejo, le 19% pa obiskuje orkester ali kaj podobnega. Zasedili smo, da orkester obiskujejo večinoma učenci zadnje triade osnovne šole, učenci nižjih razredov osnovne šole pa (še) ne.

3.2.6 Kaj ti je pri igranju instrumenta oziroma pri obiskovanju glasbene šole najbolj všeč?

To vprašanje je bilo odprtega tipa, anketiranci so lahko napisali, kar so želeli. Velika večina anketirancev je zapisala, da jim je najbolj všeč igranje instrumenta oziroma njegov zvok, takoj za tem po pogostosti sledi, da se nekaj novega naučijo, da jim je všeč glasba ter da jih glasba in igranje glasbila osrečuje in sprošča. Kar nekaj anketirancev iz zadnje triade osnovne šole je zapisalo, da jim je všeč sodelovanje na tekmovanjih, tako državnih kot tudi mednarodnih ter na sploh sodelovanje na različnih prireditvah in nastopih. Prav tako so zapisali, da jim je všeč druženje z drugimi učenci, spoznavanje novih prijateljev ter da so učitelji prijazni in zabavni.

4 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

S pomočjo naslednjih hipotez smo prišli do ugotovitev:

- ena tretjina anketiranih obiskuje/je obiskovalo glasbeno šolo,

Hipotezo smo ovrgli, saj smo ugotovili, da glasbeno šolo obiskuje ali jo je obiskovalo le 88 učencev, kar je 21,5% vseh anketiranih.

- največ anketiranih igra/so igrali kitaro,

Hipotezo smo ovrgli, saj smo ugotovili, da je kitaro po izbiri na drugem mestu tako pri dečkih kot tudi pri deklicah. Na prvem mestu pri dečkih je harmonika, pri deklicah pa klavir.

- glasbeno šolo učenci obiskujejo zato, ker tako želijo starši,

To hipotezo smo ovrgli, saj smo s pomočjo anket ugotovili, da 33% anketirancev obiskuje glasbeno šolo, ker sami tako želijo oziroma ker jim je všeč, da se nekaj novega naučijo in lahko to znanje predstavijo tudi drugim. Le 14% anketirancev je odgovorilo, da obiskujejo glasbeno šolo na željo svojih staršev.

- učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo, sodelujejo tudi pri igranju v orkestru.

S pomočjo analize anket lahko to hipotezo ovržemo, saj je kar 64 anketirancev odgovorilo, da ne igra v nobeni instrumentalni zasedbi. To je skoraj 73% anketirancev, ki so obiskovali ali še obiskujejo glasbeno šolo. Ugotovili smo tudi, da v instrumentalni zasedbi oziroma orkestru največini igrajo učenci, ki so v tretji triadi osnovne šole.

5 LITERATURA IN VIRI

1. Organizacija in struktura sistema vzgoje in izobraževanja:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-77_sl, dostop 28. 1. 2022

2. Glasbena šola Celje: <http://www.glasbena-sola-celje.si/o-nas/danes/>, dostop 11. 2. 2022

3. Izobraževanje otrok in mladine:

https://www.ess.gov.si/tujci/izobrazevanje_in_usposabljanje_v_sloveniji/izobrazevanje_otrok_in_mladine, dostop 18. 2. 2022

4. Vrbančič, Ivan. Glasbeni slovarček. Mladinska knjiga. Ljubljana, 2004

5. Wade-Matthews, Max. Glasba: ilustrirana enciklopedija glasbil in velikih skladateljev. Modrijan. Ljubljana, 2006

6 PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Zdravo! Smo Neža, Ina in Leyla, učenke 6. razreda in delamo raziskovalno nalogo o tem, koliko učencev naše šole obiskuje glasbeno šolo. Zahvaljujemo se ti za resnične odgovore.

1. Katerega spola si?

- a) moški b) ženski

2. Kateri razred obiskuješ?

- a) 1. razred č) 4. razred f) 7. razred
b) 2. razred d) 5. razred g) 8. razred
c) 3. razred e) 6. razred h) 9. razred

3. Ali obiskuješ glasbeno šolo?

- a) da
b) ne
c) ne
d) včasih sem jo, sedaj pa ne več

4. Zapiši, kateri inštrument igraš in koliko let že obiskuješ glasbeno šolo ali si jo obiskoval.

KATERI INŠTRUMENT IGRAŠ/SI IGRAL?	KOLIKO LET OBISKUJEŠ GLASBENO ŠOLO?

5. Zakaj obiskuješ glasbeno šolo? Možnih je več odgovorov.

- a) ker mi je všeč, da se kaj novega naučim
b) ker tako želijo starši
c) ker jo obiskuje tudi moj/a prijatelj/ica
d) drugo _____

6. Ali sodeluješ v glasbeni šoli tudi v inštrumentalni skupini oziroma v orkestru?

- a) ne
b) da

7. Kaj ti je pri igranju inštrumenta oziroma pri obiskovanju glasbene šole najboljše?
